

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Mgr. J. Z.**, exekutorský kandidát soudního exekutora JUDr. Milana Usnula, Exekutorský úřad Praha 9, se sídlem Bryksova 763/46, Praha 9, zast. Mgr. Janem Válkem, advokátem se sídlem Petrská 1136/12, Praha 1, proti žalovanému: **Exekutorská komora České republiky**, se sídlem Radnická 14/16, Brno - střed, v řízení o námitce podjatosti ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 A 109/2012,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Brně Mgr. Milan Procházka, JUDr. Petr Polách, JUDr. Viktor Kučera a JUDr. Jana Kubenová **nejsou vyloučeni** z projednávání věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 A 109/2012.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) dne 6. 12. 2012 obdržel žalobu, kterou se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí kárného senátu kárné komise Exekutorské komory České republiky ze dne 31. 8. 2012, č. j. KŽ 03/2012 - 81, jímž byl žalobce shledán vinným ze spáchání kárného provinění dle § 116 odst. 2 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění účinném v rozhodné době. Současně mu byla za toto kárné provinění uložena pokuta 20 000 Kč. Věc je vedena u krajského soudu pod sp. zn. 30 A 109/2012.

Žalobce v přípisu ze dne 5. 4. 2013 namítl podjatost všech soudců správního úseku krajského soudu, což odůvodnil tím, že mezi soudci, kteří mohou rozhodovat jeho věc, je uveden i soudce Mgr. Petr Sedlák, který byl předsedou kárného senátu, který vydal žalobou napadené rozhodnutí. Dle žalobce je tak založen zjevný důvod podjatosti soudce krajského soudu Mgr. Petra Sedláka. Dále žalobce uvedl, že vzhledem k zařazení tohoto soudce na správní úsek krajského soudu a relativně malému okruhu soudců tohoto úseku nelze vyloučit přenos informací či názorů ze správního řízení či možného ovlivnění zbylých soudců správního úseku touto cestou. Lze tak uvažovat o podjatosti všech soudců správního úseku krajského soudu. Navíc nelze vyloučit, že jakožto členové kárných senátů či jiných orgánů žalovaného mohou působit či v minulosti působili i další soudci správního úseku krajského soudu. Žalobce rovněž poukázal na to, že v řízení je navržen jako svědek

JUDr. Jaroslav Mádr, který je rovněž soudcem krajského soudu. V dané souvislosti žalobce navrhl, aby byla věc delegována Městskému soudu v Praze anebo Krajskému soudu v Praze vzhledem k důvodu vhodnosti, jelikož sídlo žalovaného i místo výkonu práce a bydliště žalobce je v Praze.

Ke své podjatosti se vyjádřili soudci správního úseku krajského soudu JUDr. Petr Polách, Mgr. Michal Procházka, JUDr. Viktor Kučera, JUDr. Zuzana Bystřická, JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., JUDr. Petr Pospíšil, JUDr. Jaroslava Skoumalová, JUDr. Radima Gregorová, Ph.D., JUDr. David Raus, Ph.D., Mgr. Petr Šebek, JUDr. Eva Lukotková, JUDr. Jana Kubenová, JUDr. Jarmila Ďásková, JUDr. Milada Haplová a JUDr. Tomáš Foltas, Ph.D. Všichni tito soudci se vyjádřili shodně v tom smyslu, že je důvod pochybovat o jejich nepodjatosti z toho důvodu, že Mgr. Petr Sedlák, který se podílel na rozhodnutí žalovaného, je jejich kolega.

Podle rozvrhu práce krajského soudu věc vedenou před tímto soudem pod sp. zn. 30 A 109/2012 měl projednat a rozhodnout tříčlenný senát, obsazený třemi z následujících soudců: Mgr. Petrem Procházkou, JUDr. Petrem Poláchem, JUDr. Viktorem Kučerou či JUDr. Janou Kubenovou. Ze strany Nejvyššího správního soudu mělo proto význam prvotně rozhodnout o námitce podjatosti proti právě zmíněným soudcům krajského soudu.

Nejvyšší správní soud na úvod poznamenává, že integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v ustanovení čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (ustanovení čl. 1 odst. 1 Ústavy).

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezájatě a spravedlivě (což Nejvyšší správní soud konstatoval ve svém usnesení ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16).

Dle § 8 odst. 1 s. ř. s. „soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“

pokračování

Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal poznatky o věci jiným způsobem než v souvislosti s projednáním a rozhodováním dané věci před soudem. Žalobce v daném ohledu uvedl, že vzhledem k zařazení Mgr. Petra Sedláka na správním úseku krajského soudu nelze vyloučit předání informací či názorů ze správního řízení dalším soudcům tohoto úseku.

Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci je založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání, přičemž rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. To znamená, že otázka podjatosti nemůže být postavena nikdy zcela najisto, ale nelze vycházet pouze ze subjektivních pochybností osob zúčastněných na řízení, nýbrž i z právního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedou (srov. nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04, publikovaný jako N 159/35 SbNU 181, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>). Aby žalobcovo subjektivní přesvědčení o tom, že soudci správního úseku krajského soudu mohli získat o žalobcově věci poznatky jinak než v souvislosti s řízením o jeho žalobě, opodstatňovalo důvod pochybovat o nepodjatosti těchto soudců, muselo by být podloženo nějakou relevantní objektivní skutečností, která odůvodňuje dané pochybnosti. Samotné tvrzení, že na správním úseku krajského soudu působí i Mgr. Petr Sedlák, u něhož dle žalobce nelze vyloučit, že se ostatní soudci krajského soudu jeho prostřednictvím dozvěděli o okolnostech žalobcovy věci, je natolik vzdálenou a hypotetickou úvahou, která nemůže zakládat rozumný důvod pochybovat o nepodjatosti soudců odlišných od Mgr. Sedláka, jelikož zde chybí dostatečný objektivní podklad. Tato vrcholně hypotetická možnost bez přistoupení dalších skutečností nezakládá důvod pochybovat o nepodjatosti. Ostatně sám žalobce nijak neuvedl, že by cokoli nasvědčovalo tomu, že se tak skutečně stalo, jen konstatoval, že nelze vyloučit tuto možnost. Nejvyšší správní soud může poukázat na vyjádření samotných soudců krajského soudu, kteří se o žádných mimoprocesních poznatcích o žalobcově případu nezmiňují. Je přitom zřejmé, že kdyby takové poznatky měli, jistě by to ve svém vyjádření uvedli, což však neučinili. Nejvyšší správní soud proto neshledal objektivní základ, aby mohly vzniknout pochybnosti o nepodjatosti soudců krajského soudu z důvodů, které by odůvodnily jejich vyloučení z projednání věci.

Žalobcovo tvrzení o tom, že i další soudci krajského soudu mohou být, resp. v minulosti mohli být členy kárného senátu žalovaného, nemá potřebnou vypovídací hodnotu ve vztahu k podjatosti soudců při rozhodování o žalobou napadeném rozhodnutí žalovaného. Je zřejmé, že žalobce nemá žádné konkrétní poznatky o členství jiných soudců krajského soudu než Mgr. Petra Sedláka v kárné komisi žalovaného, natož aby se toto jeho tvrzení dalo spojit s Mgr. Milanem Procházkou, JUDr. Petrem Poláchem, JUDr. Viktorem Kučerou či JUDr. Janou Kubenovou, o jejichž podjatosti zdejší soud rozhoduje v první řadě. Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá než uvést, že takto výsostně spekulativní tvrzení žalobce nemůže představovat důvod vyloučení zmíněných soudců, jelikož z něj neplyne žádný konkrétní důvod pochybovat o nepodjatosti zmíněných soudců krajského soudu.

Všichni výše jmenovaní soudci krajského soudu dále poukázali na to, že Mgr. Petr Sedlák, který se podílel na rozhodování žalovaného, je jejich kolegou. Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval v usnesení ze dne 23. 1. 2013, č. j. Nao 1/2013 - 27, či v rozsudku ze dne 29. 4. 2009, č. j. 3 Ads 15/2009 - 38 (dostupném z www.nssoud.cz), vztah kolegiality nespadá pod důvody vyloučení pro podjatost. Soudci jsou ze zákona vázáni povinností zdržet se všeho, co by mohlo narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů [viz § 80 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů]. Pouhá skutečnost, že se kolega soudců, kteří mají ve věci rozhodovat, podílel na vydání žalobou napadeného rozhodnutí, nemůže vést k důvodům pochybovat o nepodjatosti těchto soudců. Jde o naprosto marginální okolnost, která je daleko překonána profesionalitou soudců, která je navíc podpořena institucionálními zárukami jejich nezávislosti. U běžného rámce pracovních vztahů se nelze rozumně domnívat, že by takové vztahy mohly představovat důvod pro ovlivnění soudního rozhodování.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud neshledal, že by byli soudci krajského soudu Mgr. Milan Procházka, JUDr. Petr Polách, JUDr. Viktor Kučera či JUDr. Jana Kubenová vyloučeni z projednávání věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 30 A 109/2012. Vzhledem k tomu, že nic nebrání tomu, aby tito soudci, kteří podle rozvrhu práce krajského soudu mají věc projednat a rozhodnout, se projednání a rozhodnutí věci zhostili, nerozhodoval zdejší soud o námitce podjatosti proti ostatním soudcům správního úseku krajského soudu, jelikož by to bylo předčasné.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu